

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

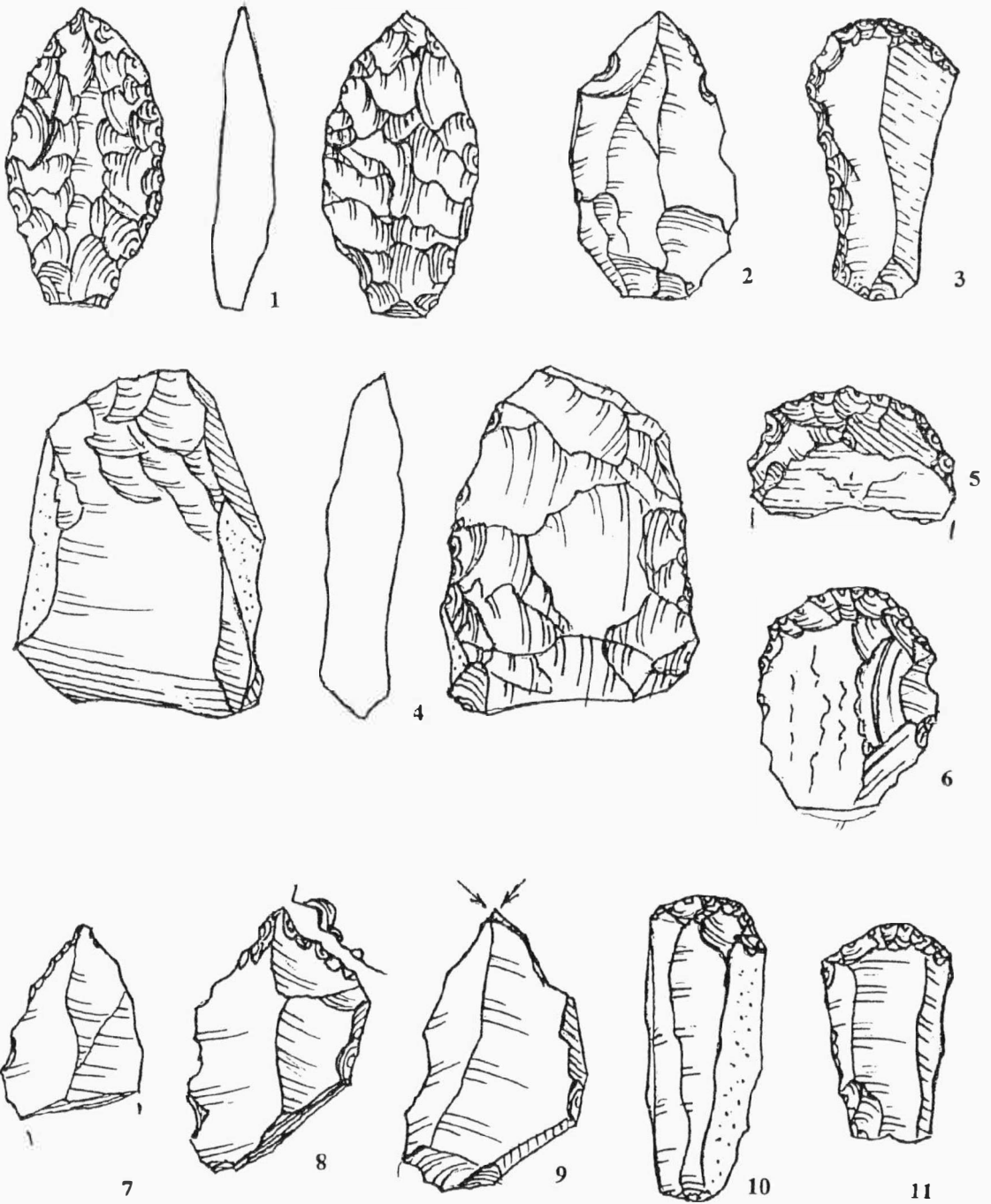
BRNO 2002

lokality v Předmostí do prostoru neolitického sídliště. Vzdálenost obou lokalit činí 3 km.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Summary:

A series of patinated flakes was collected in the „Nadloučín“ field, which is located west of Prosenice.

Obr. 15. Představlky, „Opalky“. Výběr štipané kamenné industrie.
Představlky, „Opalky“. Selected artifacts.

PŘEROV (k. ú. Popovice, okr. Přerov)
„Za Drahou“. Paleolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Na nové polykulturní lokalitě byly povrchovým sběrem v jarních měsících roku 2001 získány 3 kusy patinované šípané kamenné industrie. Jedná se o dva úštěpy a jednu čepel. Poloha nálezu je na ZM 1 : 10 000 (list 25-13-07), 370 mm od Z. s.č. a 45 mm od J. s.č. a je zajímavé, že se nachází poblíž (cca 1 km) JV směrem od světově proslulého paleolitického naleziště v Předmostí. Kvůli nečetnosti nálezů se zatím nedají vyvozovat unáhlené závěry. Nová lokalita mohla být pravděpodobně jednou z mnoha, které tvořily zázemí centrální paleolitické lokalitě v samotném Předmostí.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Summary:

Three isolated artifacts were found in the „Za Drahou“ field near Popovice.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)
Ulice Žernava. Stratigrafie. Záchraný výzkum.

V souvislosti s výstavbou 3 rodinných domků v Přerově – Předmostí, ul. Žernavě, byl ve spolupráci AÚ AV ČR Brno a Muzea Komenského v Přerově formou dohledu proveden v srpnu až září r. 2001 záchraný archeologický výzkum, jehož hlavním úkolem bylo dokumentovat případnou přítomnost archeologických kontextů z období paleolitu, neboť plocha staveniště se nachází cca 200 m JZ od známé středo- a mladopalolitické lokality Předmostí II („Hradisko“); na ZM ČR 1 : 10 000 25-13-07 je situována v kolí bodu vymezeném souřadnicemi 258 mm od Z. s.č. a 4 mm od J. s.č. Při výkopech pro inženýrské sítě i samotné základy rodinných domků byla konstatována bezprostředně pod úroveň současného povrchu 70-150 cm silná vrstva novověké popelovité navážky (průmyslový odpad z činnosti cihelny v 1. polovině 20. stol.), pod níž se nacházela původní spraš, avšak nebyly zde zjištěny žádné archeologické nebo osteologické nálezy.

*Aleš Drechsler, Muzeum Komenského v Přerově
Jiří A. Svoboda, AÚ AV ČR Brno*

Summary:

A rescue excavation was carried out during building activity in the vicinity of the site Předmostí II („Hradisko“), in Žernava street. Only sterile loess was documented.

PŘESTAVLKY (okr. Přerov)

„Opalky“. Aurignacien pomoravského typu. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: Sbirka F. Čajana. Muzeum Komenského v Přerově.

V souvislosti s novým zpracováním prehistorického osídlení katastru obec Přestavky předal v prosinci r. 2001 archeologickému pracovišti Muzea Komenského v Přerově p. František Čajan z Přerova k zdokumentování malou kolekci (9 ks) patinovaných kamenných artefaktů z mladého paleolitu, získanou povrchovým sběrem v polovině devadesátých let na lokalitě „Opalky“ u Přestavk. známé z literatury jako stanice aurignacien pomoravského typu (Klíma 1975, 1978; Diviš – Kolbinger 2002). Typologicky zde vyniká zejména listovitý hrot s náznakem řapu (obr. 15 : 1), z dalších nástrojů byla identifikována 4 škrabadla, popř. jejich fragmenty, a 1 odštěpovač. Surovinou byl ve 4 případech baltický pazourek, 3 artefakty byly zhotoveny z radiolaritu a 1 ze spongolitu.

Další kolekce patinované šípané kamenné industrie (31 ks), pocházející ze stejné lokality a téže kulturní příslušnosti, v tomto případě zařazená do sbírek Muzea Komenského v Přerově, pochází z povrchových sběrů Z. Schenka, prováděných v letech 2000 – 2001. Z nástrojů byla určena vrtákovitě ukončená čepel, klinové rydlo, čepelové škrabadlo a vrub; sběrem byly získány i 2 velké silně patinované hlizy pazourku. Z rozpoznávaných surovin byl opět – jak je pro „Opalky“ příznačné – nejčastěji zastoupen baltický pazourek – 12 ks, 8 ks je zhotoveno z radiolaritu a 2 ze spongolitu.

Lze konstatovat, že skladba obou kolekcí typologicky i materiálově koresponduje s dosavadními publikovanými poznatky o této lokalitě. Spektrum nálezů zde vhodně doplňuje zejména již zmíněný listovitý hrot, který je druhým typickým exemplářem tohoto druhu, dosud získaným na „Opalkách“.

Vyobrazené nástroje (obr. 15):

Sbirka Františka Čajana

- 15:1. listovitý hrot s náznakem řapu, patinovaný pazourek
- 15:2. hrotitý úštěp, pat. pazourek
- 15:3. škrabadlo na retušované čepeli, paz/KL?
- 15:4. rezidium jádra/odštěpovač, pat. pazourek
- 15:5. odlomená hlavice masivního škrabadla, č. radiolarit
- 15:6. úštěpové škrabadlo, č. radiolarit

Kolekce Z. Schenka:

- 15:7. vrtákovitě ukončená čepel, pat. pazourek
- 15:8. vrtákovitě ukončená čepel, č. radiolarit
- 15:9. klinové rydlo středové, sur. neurč.
- 15:10. čepelové škrabadlo, pat. pazourek
- 15:11. čepelové škrabadlo, z. radiolarit

*Aleš Drechsler, Muzeum Komenského v Přerově
Jiří A. Svoboda, AÚ AV ČR Brno
Zdeněk Schenk, FF MU Brno*

Literatura:

- Diviš, J. – Kolbinger, D. 2002 (v tisku): Paleolitická stanice u Přestavlk, AMS II.
- Drechsler, A. 2002 (v tisku): Počátky osídlení katastru Přestavlk.
- Klíma, B. 1975: Nová paleolitická stanice u Přestavlk. Přehled výzkumů 1974, 9.
- Klíma, B. 1978: Paleolitická stanice u Přestavlk, okr. Přerov, AR 30, 5-13.

Summary:

Additional collection from the site of Přestavlk (cf. Klíma 1978) expands the database of this Aurignacian site of the Morava-type.

RADSLAVICE (okr. Vyškov)

SV okraj obce. Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový sběr. Uložení: Muzeum Vyškovska (i.č. A 11 100-11 103).

Povrchovým sběrem na poli při SV okraji obce byla v září 2001 získána malá kolekce štípané industrie. Jedná se o čepelku s plošnou a postranní retuší, trojúhelníkovité až lichoběžníkovité ústěpové škrabadlo, jádro a neretušovaný odštěpek, vše z pazourku potaženého mléčně bílou patinou. Nálezy nesou rysy gravettské až epigravettské industrie, a můžeme je tedy datovat do mladšího paleolitu.

Tomáš Zeman, Muzeum Vyškovska

Summary:

A small chipped industry collection, made from light white patinated flint, was found on the northeastern margin of the village of Radslavice. The artifacts belongs to the Upper Palaeolithic, based on their character, probably to the Gravettian-Epigravettian.

RUDICE (okr. Blansko)

U Vodárenského zařízení. Paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový sběr.

Roku 2000 byl koupí získán velice zajímavý křišťálový artefakt. Artefakt našel P. Konečný na poli východně obce asi 50 m od vodárenské budovy. Jde o oboustranně vysoké drasadlo. Jako surovina byl využit krystalický křišťál, v jehož poměrně čiré hmotě můžeme pozorovat shluky drobných bublinek seřazených do šmouh a pruhů. Na dorzální části nástroje se zachoval původní povrch, který je otřelý až jemně skulptovaný se „srpovitými útvary“ a prozrazuje původ suroviny z části lehce omlétkého krystalu. Tento druh povrchu často nese křišťálová surovina vyskytující se

v deluviálních sedimentech v oblasti Rousměrov, Bobrůvka aj. na Žďársku; odtud asi použitá surovina artefaktu pochází. Podle charakteru jej lze datovat do širšího období středního a mladšího paleolitu. Ze stejného prostoru, jako je křišťálový artefakt pochází silicitová industrie datovaná do období aurignacienu a poukazující na existenci stanice (Valoch 2000, 113).

Milan Vokáč, FF MU Brno

Literatura:

- Valoch, K. 2000: Paläolithische Freilandfundstellen in nördlichen Teil des mährischen Karstes. Acta Mus. Moraviae, Sci. soc. 85, 109-120.

Summary:

A steeply retouched double sidescraper made from rock crystal was found at a possible Aurignacian site (Valoch 2000, 113) near the water plant in the Rudice.

SKLENÉ NAD OSLAVOU (okr. Žďár nad Sázavou)

Sklenský rybník. Paleolit (?). Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Při terénním průzkumu výskytů křišťálové suroviny na Žďársku byl dne 2. 12. 2000 zjištěn možný paleolitický artefakt. Nález byl vyzdvížen v SV části vypuštěného Sklenského rybníka ležícího asi 2 km Sobce. Místo nálezu leží v nadmořské výšce 553 m při hranici s k. ú. Bohdalec (ZM 1 : 10 000, mapa 24-13-11 95 mm S s. č. a 43 mm V s. č.). Jde o lichoběžníkovou čepel z krystalického křišťálu, jejíž povrch je výrazně matný se zaoblenými hranami. Zajímavý je matný povrch, zatím však není jasná geneze tohoto ohlazení předmětu. Může jít o abrazi povrchu v důsledku transportu v deluviálních hlínách nebo je to colické opracování artefaktu v případě jeho dlouhého odkrytí na povrchu a není vyloučena ani možnost koroze v důsledku chemického leptání. Předmět je s největší pravděpodobností artefakt snad z období paleolitu a může patřit k okruhu křišťálových industrií nalázaných v širším okolí lokality (Rousměrov, Suky, Bobrůvka, Netín aj.) (Přichystal 1989, 86-87; Vokáč-Holub 2001, 118).

Milan Vokáč, Martin Monik, FF MU Brno

Literatura:

- Přichystal, A. 1989: Zdroje křišťálové suroviny v pravěku na Moravě, Geologický průzkum 3, 86-87.
- Vokáč, M., Holub, P. 2001: Netín (okr. Žďár nad Sázavou), PV 42 (2000), 118.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Konoróczy, Ing. Petr Škrdl, Ph.D., PhDr. Lubomír Šehel, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pílavky (foto ●. Šedlo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00